

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 226-33-82
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

29.03.2017 № 04-596

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради України

Парубію А.В.

Щодо результатів аудиту

Шановний Андрію Володимировичу!

Рахункова палата провела аудит ефективності використання коштів державного бюджету, передбачених на реставрацію та пристосування Маріїнського палацу.

Маріїнський палац, який було збудовано в 1745–1752 роках як літню царську резиденцію у Києві, включено до Списку пам'ятників архітектури Української РСР, що перебувають під охороною держави.

Урядове рішення про проведення реставрації палацу **прийняте ще у 2002 році**. З цього часу розпочалися підготовчі та проектні роботи, а після реставрації палац мав бути пристосований для сучасних потреб при відновленні первісних інтер'єрів згідно з архівними матеріалами або аналогами.

У 2014–2015 роках та протягом I півріччя 2016 року на такі цілі надійшло 147,0 млн гривень. Проте **до теперішнього часу роботи не завершені**.

Результати аудиту засвідчили, що роботи **виконувалися фрагментарно і з великими перервами** у фінансуванні. На сьогодні **виконано більшу частину робіт лише у правому флігелі**. **Технічний стан** головного фасаду, паркового фасаду та фасадів лівого флігеля палацу **незадовільний**. **Мета бюджетних програм** (КПКВК 2751830, 2751880, 0301860), за якими здійснювалося фінансування, а саме збереження пам'ятки архітектури загальнодержавного значення, **не досягнута**.

У 2014–2015 роках при виконанні робіт із реставрації та пристосування Маріїнського палацу до сучасних потреб головним розпорядником бюджетних коштів було Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, яке, фактично, делегувало ДУС повноваження розпорядника бюджетних коштів нижчого рівня. У 2016 році головним розпорядником бюджетних коштів було безпосередньо ДУС.

У порушення вимог п. 9 ч. 5 ст. 22 Бюджетного кодексу України Мінрегіон, делегуючи ДУС повноваження розпорядника бюджетних коштів нижчого рівня, не забезпечив достатнього внутрішнього контролю за витратами бюджетних коштів. Договори про делегування повноважень

розпорядника бюджетних коштів нижчого рівня **мали декларативний характер і жодною зі сторін в повному обсязі не виконувалися.**

Державне управління справами було безпосередньо замовником робіт із реставрації та пристосування Маріїнського палацу. При цьому ДУС створило організаційну систему, за якої державні підприємства, що належать до сфери його управління, здійснювали **проектування, виконання відповідних робіт і забезпечення технічного нагляду.**

Будівельні роботи здійснювалися у 2014–2015 роках та у I півріччі 2016 року на підставі дозволу органу державного архітектурно-будівельного контролю. При цьому **в порушення ст. 26 Закону України від 08.06.2000 № 1805 “Про охорону культурної спадщини” письмовий дозвіл** центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони культурної спадщини, на проведення робіт у цей період **був відсутній.** Отже, **нагляд за виконанням робіт Мінкультури в повному обсязі не забезпечено.** Відповідний дозвіл від Мінкультури було отримано лише після втручання Рахункової палати у листопаді 2016 року.

Незважаючи на те, що роботи проводяться в Маріїнському палаці вже **понад 14 років, правовий статус Маріїнського палацу як пам’ятки архітектури України досі не визначено.** До Державного реєстру нерухомих пам’яток архітектури України Маріїнський палац не включено. Відповідно, **списки (переліки) пам’яток історії та культури, передбачених п. 4 р. II прикінцевих положень Закону України від 16.12.2004 № 2245 “Про внесення змін до Закону України “Про охорону культурної спадщини”, не переглядалися.**

У період, що перевірявся, підставою для виконання робіт із реставрації та пристосування палацу була **проектно-кошторисна документація, затверджена Урядом ще у 2008 році.** Як наслідок, фактичні **видатки у сумі 119,6 млн грн** здійснено у 2014–2015 роках **за відсутності** погодженого та затвердженого в установленому порядку **титулу будови (об’єкта).** За цей період Урядом **терміни будівництва не коригувались.**

У зв’язку з довготривалістю виконання робіт і значним зростанням цін **кошторисна вартість реставрації в 2016 році збільшилась** порівняно з техніко-економічним обґрунтуванням – **у 8,5 разів,** із проектом 2008 року – у 3,5 рази і **становила 1469,9 млн гривень.** Разом з тим відповідно до плану закупівель у 2016 році **передбачалося замовити нові додаткові як проектні, так і будівельні роботи загальною вартістю 30 млн гривень.** Ці роботи **не передбачені в проекті і, відповідно, ще збільшують його вартість.**

Фактично при виконанні робіт із порушенням вимог чинного законодавства використано **9497,3 тис. грн, нераціонально – 17789,9 тис. грн, неекономно – 4175,6 тис. гривень.**

Управлінням капітального будівництва та житлово-комунального господарства ДУС виконання основних завдань, зокрема, щодо здійснення оперативного контролю за проектуванням і реставрацією, а також оперативного контролю за ефективним, цільовим і раціональним використанням капітальних

видатків належним чином не забезпечено. Технічний нагляд здійснювався на недостатньому рівні. Як наслідок, лише вибірковою перевіркою були встановлені **факти завищення норм витрат будівельних матеріалів і обсягів фактично виконаних робіт на суму понад 0,2 млн гривень.**

Так само управлінням внутрішнього аудиту ДУС у I півріччі 2014 року планувалось провести контрольно-аналітичні заходи на державних підприємствах “Будівельно-монтажне управління Державного управління справами” та “Проектне бюро Державного управління справами”, проте **ці заходи не проводилися.** У I півріччі 2016 року управлінням розпочато планові аудити підприємств, які під час проведення поточного аудиту завершені ще не були.

Так, лише вибірковою перевіркою актів виконаних робіт були встановлені **численні факти завищення норм витрат будівельних матеріалів і обсягів фактично виконаних робіт** (в окремих випадках – більш як у 4 рази). **Загалом вартість будівельних матеріалів і робіт завищено на 191,2 тис. грн, що призвело до зайвих витрат на цю суму.**

У порушення вимог п. 5.3.2 Правил визначення вартості будівництва, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 05.07.2013 № 293, **при виконанні робіт із реставрації та пристосування ДУС використовувалися дефектні акти, які мають застосовуватися при проведенні окремих видів капітальних ремонтів.** При цьому кошторисна документація коригувалася проектувальником уже після фактичного виконання робіт і складання актів приймання виконаних будівельних робіт. Отже, з порушенням норм ДСТУ використано **9264,0 тис. гривень.**

Маріїнський палац оздоблювався дороговартісними предметами інтер'єру, закуповувалося дороге обладнання, що жодними вимогами або нормативами не обґрунтовано. Вартість окремих матеріалів, які пропонуються постачальниками, у рази нижча від придбаних ДУС. Вартість придбаного ДУС обладнання, виробів й інвентарю **завищена загалом на 4175,6 тис. гривень.**

Незважаючи на закупівлю дороговартісного обладнання, посадовими особами ДУС не забезпечено належного його зберігання. Так, частина обладнання вартістю **27,5 тис. грн демонтована і зберігається у розібраному вигляді на тимчасовому складі.** За монтаж цього обладнання було **зайво сплачено ще 14,6 тис. гривень.**

Аудитом встановлені також **численні факти придбання обладнання, яке не встановлювалося у палаці і роками лежало на складах.** Як наслідок, бюджетні кошти в сумі **17789,9 тис. грн використані ДУС нераціонально.**

Окремі види обладнання були встановлені через **3,5 роки після придбання.**

Слід також зазначити, що у 2016 році реставрація Маріїнського палацу здійснювалася в рамках реалізації **державного інвестиційного проекту.** За даними цього проекту та висновку державної експертизи, він є **неокупним,**

тому мають враховуватися його соціальні та економічні вигоди. Водночас результати аудиту свідчать про існування ризиків недосягнення цих вигід після реалізації проекту.

Зважаючи на результати аудиту, Рахункова палата вважає за необхідне **прийняти уповноваженими державними органами обґрунтовані й ефективні управлінські рішення, спрямовані насамперед на своєчасне фінансування та здійснення комплексу ремонтно-реставраційних робіт з метою завершення реставрації у 2019 році.**

Відомості про результати аудиту у формі рішення Рахункової палати надіслано Кабінету Міністрів України. Про результати аудиту поінформовано Президента України. Звіт та рішення Рахункової палати надіслано Державному управлінню справами. Крім того, матеріали аудиту надіслано до Національної поліції України і рекомендовано призначити будівельну експертизу з метою встановлення фактичних обсягів виконаних будівельно-монтажних робіт, а також реальних витрат на предмети та будівельні матеріали.

Надається в порядку інформування.

З повагою

Т. в. п. Голови

О.С. Яременко